

Uljanik d. d. – u stečaju

n/r stečajne upraviteljice gđe.
Marije Ružić

U Rijeci, 18. svibnja 2020. godine

Predmet: Pravno mišljenje vezano uz dio prava i obveza Republike Hrvatske kao vjerovnika Uljanik d.d. u stečaju

Poštovana

Vezano za Vaš upit koji se odnosi na pravni status tražbine Republike Hrvatske koja se prvenstveno odnosi na obvezu plaćanja carine (podredno i nekih drugih davanja) na dio imovine stečajnog dužnika koja će se unovčavati u skladu sa odredbama stečajnog zakona ističemo slijedeće :

Nad Uljanik d.d. otvoren je dana 20. svibnja 2019. godine stečajni postupak što u razrješenju predmetnih odnosa implicira primjenu odredbi Stečajnog zakona (na snazi od 02. studenog 2017. godine), a koji u odnosu na sve ostale propise kada je u pitanju materija koju on uređuje predstavlja tzv. lex specialis (posebni zakon).

Prema odredbama tog zakona između ostalog se provodi i postupak utvrđivanja vjerovnika stečajnog dužnika i njihovih tražbina, kao i postupak unovčenja imovine stečajnog dužnika radi namirenja tražbina stečajnih vjerovnika, pri čemu se polazi od osnovnog načela prema kojem bi se postupak radi namirenja tražbina stečajnih vjerovnika trebao provesti po hitnom proceduri uz jednakopravni pristup u odnosu na sve vjerovnike koji su razvrstani u isti vjerovnički status prema odredbama tog zakona.

Odredbom članka 137. predmetnog stečajnog zakona određeno je naime da su stečajni vjerovnici osobni vjerovnici stečajnog dužnika koji u vrijeme otvaranja stečajnog postupka imaju koju imovinskopravnu tražbinu prema njemu. Odredbom članka 167. istog zakona određeno je da stečajni vjerovnici svoje tražbine prema stečajnom dužniku mogu ostvarivati isključivo u stečajnom postupku, dok je odredbom članka 257. određeno na koji se način prijavljuju tražbine stečajnih vjerovnika. Vjerovnici pri tome prijavljuju svoje dospjele tražbine time što Stečajni zakon određuje u članku 140. da i nedospjele tražbine

dospijevaju otvaranjem stečajnog postupka a u članku 141. da se tražbine vezane uz raskidni uvjet koji nastupa nakon otvaranja stečajnog postupka, uzimaju u obzir kao bezuvjetne tražbine.

S obzirom na činjenicu da se odredbama posebnih zakona izrjekom ne isključuje primjena Stečajnog zakona u odnosu na Republiku Hrvatsku pa ni u dijelu prijava tražbina, mišljenja smo da je uzimajući u obzir sve naprijed navedene zakonske odredbe u konkretnom slučaju postojala obveza Republike Hrvatske da svoju tražbinu koja bi se odnosila na plaćanje carine, pdv ili drugih davanja pa i one koje su vezane ili proizlaze s osnova tzv. unutarnje proizvodnje, prijavi kao tražbinu stečajnog vjerovnika u roku koji joj je za to ostavljen kao i svim drugim vjerovnicima.

Ovo bi ujedno impliciralo da je propuštanjem prijave te tražbine Republika Hrvatska izgubila i pravo na njeno ostvarenje u okviru stečajnog postupka, što ujedno znači i ostvarenje uopće, jer se ta tražbina u tom slučaju ne bi mogla tretirati ni kao obveza stečajne mase.

Ovakvo stajalište valja međutim uzeti u obzir s određenom dozom rezerve budući da o tome za sada nema objavljenih mišljenja bilo kakvih tijela ni primjenjive prakse, što znači da bi se u slučaju bilo kakvog njegovog preispitivanja (prvenstveno kroz sudske postupke) upravo na ovome slučaju formirala nova praksa.

Izuzetak od naprijed navedenog koji bi išao u prilog zaštite prava i interesa Republike Hrvatske, mogao bi međutim proizaći iz odredbi članka 151. i 152. Stečajnog zakona.

Odredbom članka 151. Stečajnog zakona određeno je naime da vjerovnici koji na nekom predmetu iz stečajne mase imaju kakvo založno pravo koje nije upisano u javnu knjigu imaju u skladu s tim zakonom pravo na odvojeno namirenje svoje tražbine, kamata i troškova iz vrijednosti založnog predmeta. Istovremeno je odredbom članka 152 određeno da su s vjerovnicima navedenim u članku 151 izjednačeni ..... između ostalog i ..... „ Republika Hrvatska, JLS te druge javne pravne osobe, **ako predmet za koji postoji obveza plaćanja carine ili poreza po zakonu služi osiguranju javnih davanja**“

Ukoliko dakle postoji zakonom utvrđeno pravo Republike Hrvatske (koje bi moralo proizlaziti iz posebnog zakona koji uređuje tu materiju) da na robu koja je predmetom carinskog postupka naplati tražbinu koja bi se odnosila na plaćanje carine za tu robu, Republika Hrvatska u odnosu na tu imovinu nije bila dužna prijavljivati tražbinu jer bi na toj robi, ovdje imovini stečajnog dužnika imala (neupisano) razlučno pravo koje bi se pod uvjetom da ta imovina već nije opterećena nekim drugim razlučnim pravima manifestiralo u njenom pravu da tu svoju tražbinu naplati na toj imovini prije ostalih vjerovnika, uz primjenu odredbe članka 248. Stečajnog zakona. Isto bi se pod istim uvjetima moglo odnositi i na obvezu plaćanja PDV ili drugog javnog davanja.

Sve naprijed iznijeto značilo bi da Republika Hrvatska ne bi imala pravo na namirenje obveza nastalih s osnova plaćanja carine (i drugih davanja) na svojoj imovini stečajnog dužnika koja će biti predmetom unovčenja (kao vjerovnik stečajne mase), ali bi po namirenju obveza stečajne mase u smislu odredbe članka 154. a u vezi sa odredbom članka 254. Stečajnog zakona imala pravo na odvojeno namirenje na dijelu imovine stečajnog dužnika koja bi bila predmetom unovčenja za koju bi proizlazila obveza plaćanja carine.

Ovo se prvenstveno odnosi na kupljeni materijal (limovi, oprema i sl. koji predstavljaju pokretnine) koji će biti predmetom prodaje koji je trebao biti ugrađen u brodove a koji se neće graditi, dok bi se u odnosu na brodove (koji imaju status nekretnine) koji će se unovčavati prema posebnom postupku i po prodaji će biti dovršeni u nekom brodogradilištu mogao zadržati (prenijeti) tzv. unutarnje proizvodnje (naravno pod uvjetom da tijela u čijoj je nadležnosti odluka o tome prihvate takav način postupanja.

I u odnosu na ovo pravno stajalište ista je situacija po pitanju ne postojanja objavljenih mišljenja i prakse stoga upućujemo na naprijed iznijeti zaključak.

Zaključno :

Mišljenja smo da cjelokupna obveza koja će nastati s osnova plaćanja carine (eventualno i drugih javnih davanja) ne bi predstavljala obvezu stečajne mase, ali bi u smislu naprijed iznijetog Republika Hrvatska mogla imati pravo odvojenog (prvenstvenog namirenja) na dijelu imovine stečajnog dužnika pod uvjetom da takvo pravo za nju proizlazi iz odredbi posebnog zakona.

Za eventualne dalje upite, stojimo na raspolaganju.

Za odvjetničko društvo